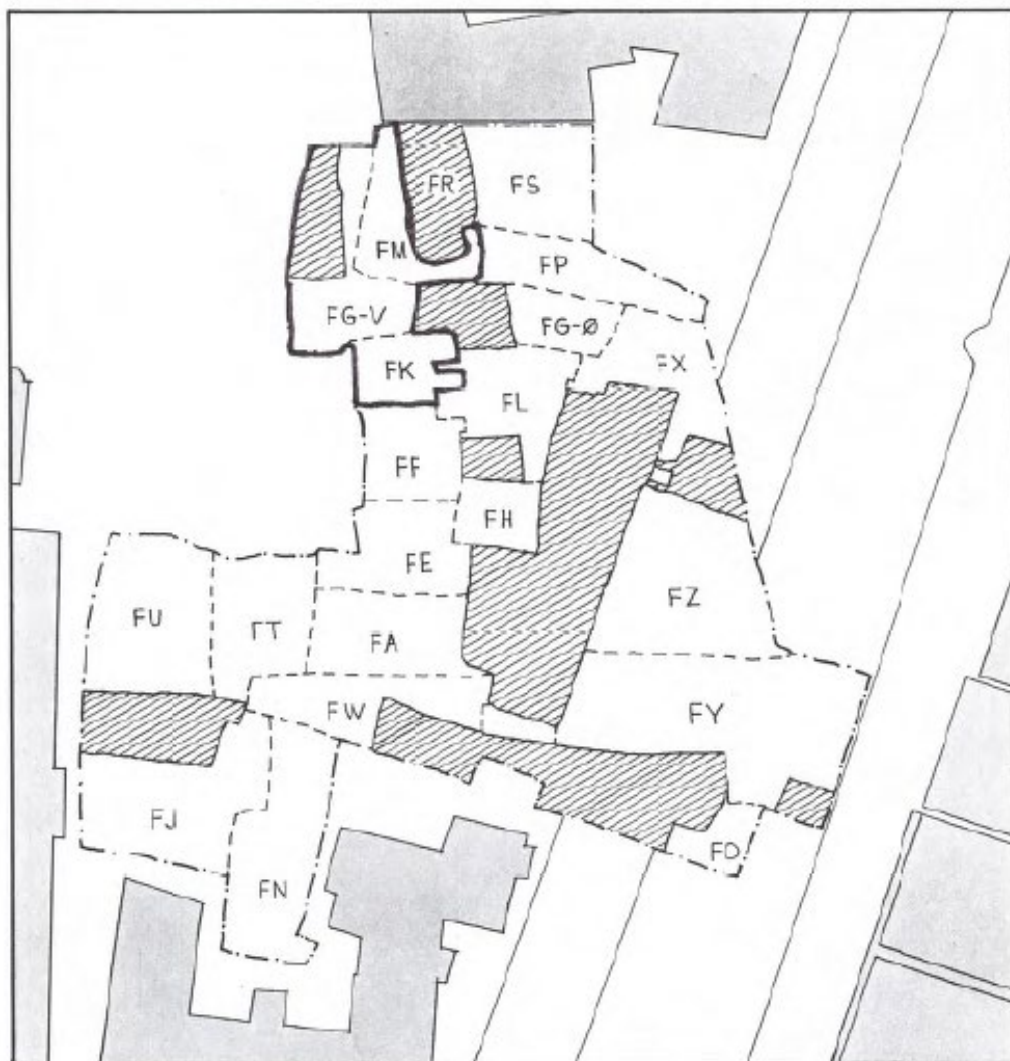

N28628-87338

Byfunn fra felt FM - Folkebibliotekstomten, Kjøpmannsgata 20-26 (TA 1973/1), gbnr. 401/285, Trondheim kommune, Trøndelag.

Folkebibliotekstomten

Oversikt over delfelt

 Etterreformatorisk kjeller

1:500

Figur 1: Oversikt over delfelt på Folkebibliotekstomten. (Alström og Hodkinson 1986:10).

Sammendrag gjenstander:

Gjenstand	Antall
Avslag	1
Bakstehelle	31
Banketre	1
Barre	2
Bilde	1
Bolle	4
Bryne	24
Bygningsdel	2
Bygningsstein	22
Bånd	4
Båtdel	5
Dekorelement	2
Emne	2
Fat	3
Flaske	9
Flis	5
Fottøy	107
Fragment	551
Gaffel	1
Garnfløtt	1
Gevir	11
Gryte	3
Hengsel	1
Hesteko	1
Horn	1
Håndtak	4
Islegg	4
Kakkel	3
Kam	46
Kanon	1
Kar	38
Kile	5
Kniv	3

Gjenstand	Antall
Knoll	1
Krok	2
Kutt	7
Leirkar	295
Leirklining	1
Lest	1
Lokk	3
Lås	2
Låsepinne	1
Mørtel	10
Mynt	4
Nagle	18
Nøkkel	2
Nål	17
Osteologisk materiale	420
Panne	2
Perle	4
Pinne	13
Pipe	5
Pipehode	2
Pipestilk	73
Planke	7
Plate	1
Plugg	21
Produksjonsavfall	183
Prøve	153
Påle	5
Rem	13
Remse	1
Ring	1
Runepinne	1
Saks	1

Gjenstand	Antall
Seletøy	1
Skaft	1
Skive	7
Skje	1
Skål	1
Slagg	27
Slire	3
Slynge	1
Snor	4
Spatel	4
Spiker	114
Spillebrikke	13
Spinnehjul	10
Splint	2
Spyd	7
Stav	2
Stein	4
Stokk	2
Stropp	1
Stylus	1
Tau	1
Tavle	2
Tekstil	12
Tellepinne	2
Terning	2
Tråd	1
Tyngde	10
Tønne	1
ukjent	96
Vektlodd	2
Vevlodd	7
Vindusglass	23

Sammendrag materiale:

Materiale	Antall
Bark	4
Bein	550
Bein/bronse	1
Bein/gevir	5
Bein/horn	1
Bein/ukjent	2
Bergart	104
Bergart/slagg	1
Bly	2
Bly/slagg	1
Botanisk materiale	14
Bronse	1
Flint	9
Gevir	1
Gevir/bein	276
Gevir/bein/horn	4
Gevir/bein/kobber	2
Gevir/bein/ukjent	2
Gips/mørtel	1
Glass	51
Gull	1
Horn	2
Jern	64
Jern/kobber	1
Jern/slagg	2
Jord	7
Kalk	1
Keramikk	393
Kleber	32
Kobber	45
Kobber/kobber- legering	1
Kobberlegering	13
Kvarts	1
Lær	514
Leire	4
Mørtel	12
Mørtel/tegl	1
Organisk materiale	6
Rav	1
Sandstein	1

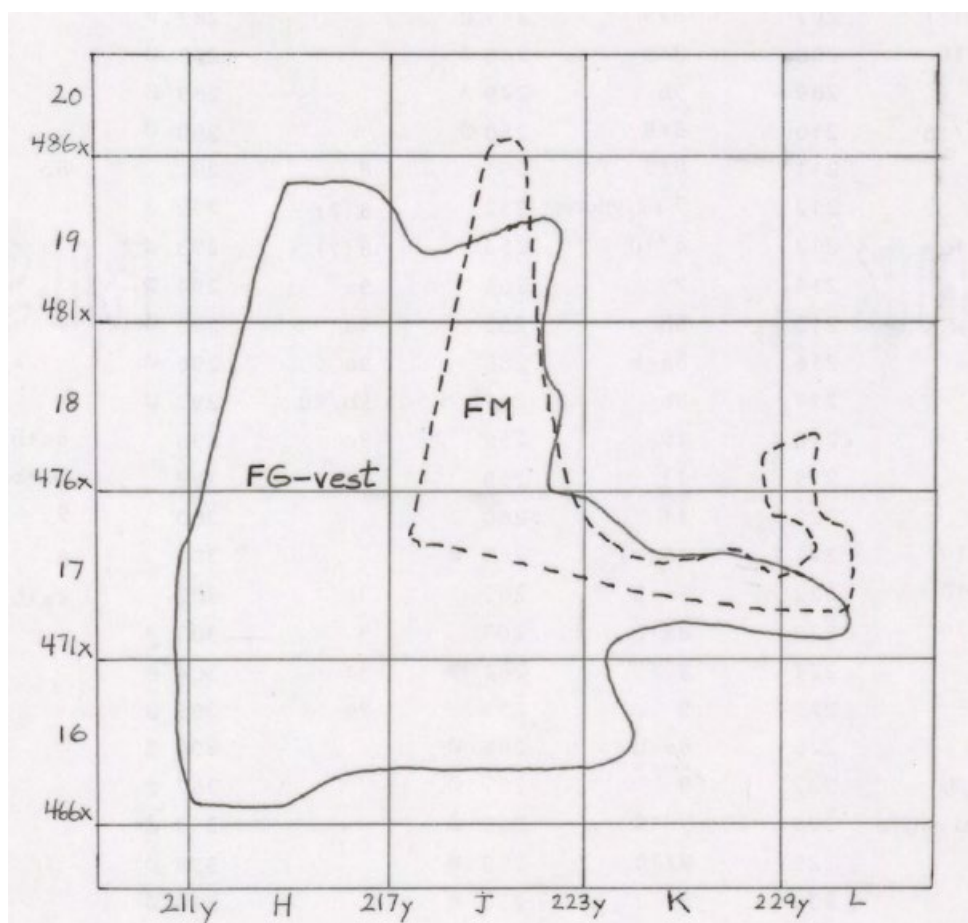
Materiale	Antall
Skifer	4
Skjell	9
Slagg	20
Tann	4
Tann/horn	1
Tegl	26
Tegl/mørtel/trekull	1
Tegl/slagg	2
Tekstil	21
Tre	180
Tre/voks	2
Trekull	1
Ukjent	127
Ukjent/tre	1
Voks	1

Funnomstendigheter:

F. ved arkeologiske undersøkelser på Folkebibliotekstomten, delfelt FM i 1978.

I 1978 ble utgravningsområdet på Folkebibliotekstomten utvidet mot nord med feltene FM, FP, FR og FS. Delfelt FM ble derimot ikke ferdigstilt dette året, da sørlig og vestlig del ble gravd videre i 1981-1982 som del av felt FG-vest.

Mot øst gikk grensen av delfelt FM ved en kjeller som opprinnelig lå mellom FM og FR. Denne kjelleren ble gravd som felt FR, og FM er derfor avgrenset mot denne kjelleren. Den nordlige grensen av feltet var Kjøpmannsgt. 28.

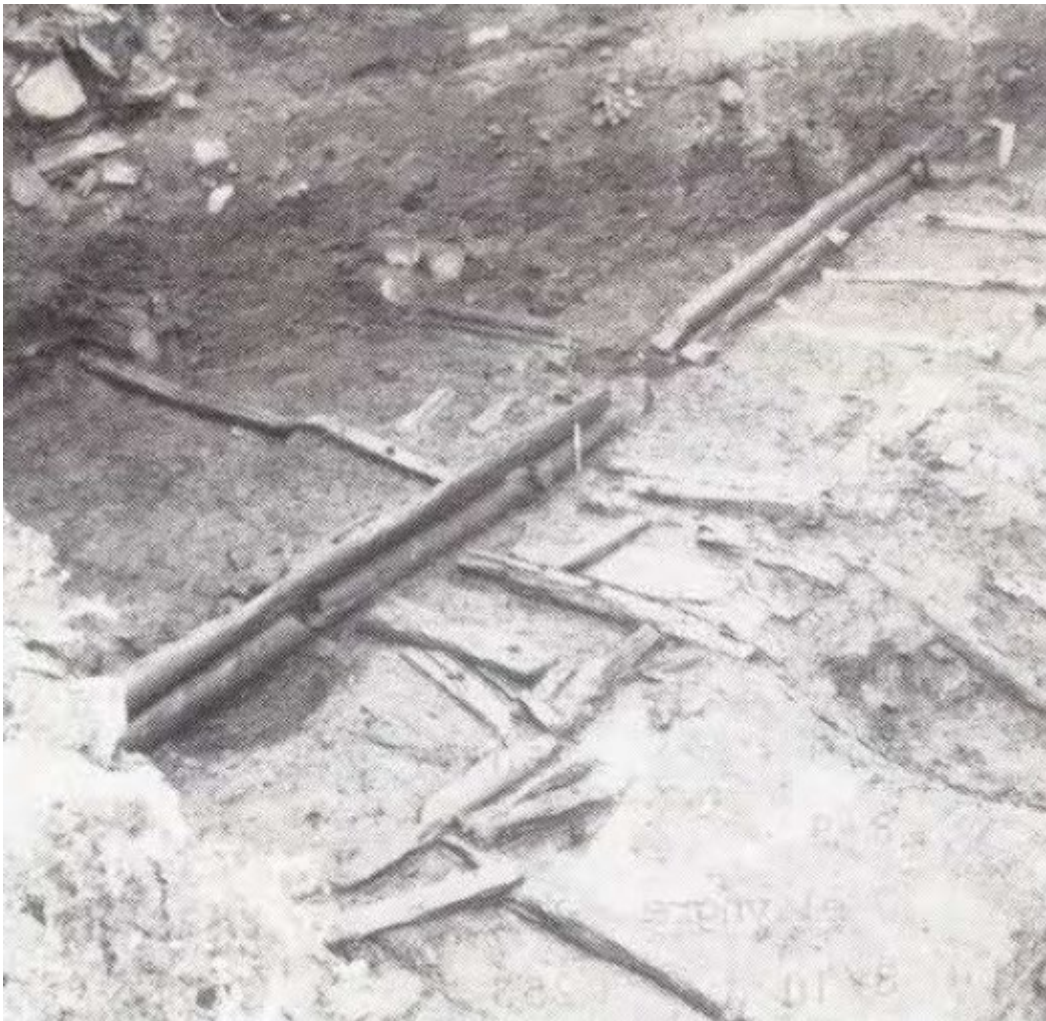

Figur 2: Oversikt over felt FM/FG-vest. (Hentet fra Christophersen og Nordeide 1986:14).

Topplagene på FM ble fjernet med gravemaskin, ned til et lag med treflis (FM 2), men etter sammenligning med FG-vest i 1981 ble det tydelig at maskinen har gått for dypt i nordre del av feltet. Utover dette ble feltene gravd stratigrafisk for hånd. Verken FM eller FG-vest ble gravd helt ned til steril grunn, men det ble gravd sjakter for å få kontroll på lagene ned mot bunn. Bevaringsforholdene under topplagene ble vurdert til å være gode. Av forstyrrelser ble var det flere moderne kjellere som gikk nesten helt ned til steril grunn i nordvestlig del, samt grøfter i topplagene og en vannledning i vestlig side av feltet.

Strukturene i områdene besto i hovedsak av en gate, bebyggelse og passasjer. Gjennom hele feltets lengde gikk en gate i nordvest/sørøstlig retning fra fase 2 til fase 10. Denne har for det meste trebroleggere med tverrliggere under. Bredden varierte fra 3m til 6,2m, og ble generelt større mot de yngre fasene.

Øst for gaten lå fragmenterte rester av bebyggelse. Området vest for gaten kan deles i to; i den sørlige delen ble det ikke funnet hele bygninger, men heller stolper som kan ses i sammenheng med felt FK. I den nordlige delen ble det funnet flere bygninger med passasjer mellom (Christophersen og Nordeide 1986).

Figur 3: FM i fase 4. Bygning K4-2 og gate K4-1. Bildet er tatt mot nordvest (Christophersen og Nordeide 1986:40).

Stratigrafi og faseinndeling:

Delfeltet ble delt inn i 11 stratigrafiske faser, basert på observerte endringer i konstruksjonsmønstre (Christophersen og Nordeide 1986). Den senere stratigrafiske analysen for Folkebibliotekstomten grupperte alle delfeltene i 12 hovedfaser (Christophersen et.al. 1988:48), som i 1994 ble korrelert med absolutte dateringer for de respektive fasene fra 900-tallet til etter 1600 (Christophersen og Nordeide 1994). De absolutte fasedateringene for baseres på dendrokronologi, myntfunn, sko, keramikk og C14-dateringer.

Delfeltfaser felt FM/FG-vest (Christophersen og Nordeide 1986)	Hovedfaser (Christophersen et.al. 1986:48)	Datering e.kr. (Christophersen og Nordeide 1994)
11	12	1600-
10	11	1500-tallet
10	10	1325-1500
9b 9a	9	1275-1325
8c 8b 8a	8	1225-1275
7 6b 6a	7	1175-1225
4+5	6	1150-1175
3	5	1100-1150
2	4	1050-1100
1	3	1025-1050
1	2	-1025
1	1	900-tallet

Tabell 1: Faseinndelinger og kronologi, jfr. Christophersen og Nordeide 1986, Christophersen et. al 1988:48 og Christophersen og Nordeide 1994.

Dateringer:

For Felt FM foreligger 4 dendrokronologiske dateringer:

N-nr.	Datering	Lagnummer
N56426	Ytre årring: 1241 e.Kr.	16
N56427	Ytre årring: 989 e.Kr.	17
N59322	Ytre årring: 1070 e.Kr.	240
N59877	Ytre årring: 1076 e.Kr.	280G

Tabell 2: Oversikt over dendrokronologiske dateringer på felt FM.

Følgende mynter fra felt FM har blitt datert:

N-nr.	Datering e.Kr. (Skaare, K. 1989).	Lagnummer
N51639	Dansk 1 skilling 1771 (Christian VII)	15
N52297	1 øre 1876. (Oscar II)	7
N59453	2 skilling 1624-1627 (Christian IV)	1

Tabell 3: Oversikt over daterte mynter på felt FM. (Kilde: Skaare, K. 1989).

Dokumentasjon fra feltet inneholder feltdagbøker, plantegninger, detaljtegninger, profiltegninger og foto. Den stratigrafiske analysen av feltet foreligger i Christophersen og Nordeide (1986).

Feltledere: Ann Hayes og Gerry Pratt.

Koordinater:

Projeksjon: EU89-UTM; Sone 32, N: 7034409, Ø: 569927.

Funnet av:

Ann Hayes (1978), Gerry Pratt (1978)

Funnår:

1978

Litteratur:

Christophersen, A. et.al. (1988): Utgravning, kronologi og bebyggelsesutvikling. *Fortiden i Trondheim bygrunn: Folkebibliotekstomten. Meddelelser* (13, del 1). Trondheim: Riksantikvaren.

Christophersen, A. og Nordeide, S.W. (1986): Stratigrafisk analyse. Delfelt FG-v, FM og FK. *Fortiden i Trondheim bygrunn: Folkebibliotekstomten. Meddelelser* (5). Trondheim: Riksantikvaren.

Christophersen, A. og Nordeide, S.W. (1994): *Kaupangen ved Nidelva: 1000 års byhistorie belyst gjennom de arkeologiske undersøkelsene på folkebibliotekstomta i Trondheim 1973-1985.* Oslo: Riksantikvaren.